

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

кафедра дитячої хірургії

«01» 08 2023 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
ДИТЯЧА ХІРУРГІЯ – ОК 29.2**

Індивідуального профільного курсу за вибором:

«ХІРУРГІЯ З ДИТЯЧОЮ ХІРУРГІЄЮ» - ВБ 3.2.1.2

підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 228 «Педіатрія»

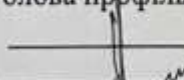
VI рік навчання

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри дитячої хірургії
Протокол № 9
від «24» квітня 2023 р.

Завідувач кафедри

 доцент Андрій КУЗИК

Затверджено
профільною методичною комісією
з хірургічних дисциплін
Протокол № 20
від «27» квітня 2023 р.

Голова профільної методичної комісії
 професор Віктор
АНДРІУЩЕНКО

Робоча навчальна програма з дисципліни «Дитяча хірургія», індивідуального профільного курсу за вибором «Хірургія з дитячою хірургією» здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія»

Розробники програми:

Кузик А.С., завідувач кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидатом медичних наук, доцент

Наконечний А.Й., професор кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Кулик О.М., професор кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Переяслов А.А., професор кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Дац Р.І., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Никифорок О.М., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Гижка Л.Ю., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Наконечний Р.А., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Федусь В.П., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Кенс К.А., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Сільвестер І.М., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидат медичних наук, асистент

Колівощка Ю.В., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, асистент

Опікан Н.М., асистент кафедри дитячої хірургії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, асистент

Рецензенти:

Кобза І.І., завідувач кафедри хірургії № 2 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор.

Лукавецький О.В., завідувач кафедри хірургії № 1 Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» ІПК «Хірургія з дитячою хірургією»

відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 228 «Педіатрія»

освітньо-професійної програми «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація) Дитяча хірургія – одна з фундаментальних клінічних дисциплін у системі вищої медичної освіти, знання якої необхідні для якісної підготовки фахівців у галузі охорони здоров'я. Це обумовлено тим, що знання з дитячої хірургії посідають провідне місце у лікуванні хірургічної патології у дітей. В останні десятиріччя дитяча хірургія поповнилася новими методиками діагностики та лікування. Державні стандарти вищої медичної освіти також передбачають, що лікар, дитячий хірург повинен вміти діагностувати та застосовувати різні методи діагностики та обирати оптимальні методи хірургічного лікування різноманітної патології дитячого віку.

Знання з дитячої хірургії дозволять майбутньому фахівцю обрати оптимальний метод для діагностики патології різних органів і систем та інтерпретувати дані методів дослідження щодо клінічного діагнозу, оцінити можливості різних методів лікування та обрати оптимальну методику хірургічного лікування патології у дітей.

Навчальна дисципліна	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Дитяча хірургія (ІПК Хірургія з дитячою хірургією)	2,5 кредити / 75 год.	-	38	37	6 курс (11-12 семестр)	Залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: хірургічні захворювання у дітей. Дитяча хірургія вивчає можливості використання методів лікування хірургічної патології у дітей.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни «Дитяча хірургія» базується на знаннях нормальної фізіології, нормальної анатомії, патологічної анатомії, топографічної анатомії та оперативної хірургії, мікробіології, внутрішніх хвороб, педіатрії, акушерства та гінекології, ендокринології, урології, травматології та ортопедії, анестезіології та реаніматології, ендоскопічної хірургії, онкології, які студенти отримують паралельно з вивченням дитячої хірургії. Вона передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з дитячої хірургії в процесі подальшого навчання та в професійній діяльності.

1.МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Дитяча хірургія» є засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, класифікації, клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, профілактики та реабілітації дітей з хірургічною

патологією, вмінь клінічного, лабораторного та інструментального обстеження дитини з дотриманням принципів медичної етики та деонтології, набуття студентом професійних вмінь з ведення медичної документації.

Набуття студентом знань та професійних вмінь з диференційної діагностики хірургічних захворювань дитячого віку, диспансерного нагляду за здоровими та хворими дітьми в амбулаторних умовах та надання невідкладної допомоги при найбільш поширених невідкладних станах у дітей на основі знань вікових анатомо-фізіологічних особливостей дитячого організму.

Формування здатності використовувати знання, уміння, навички для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Дитяча хірургія» є:

- навчити студентів визначати типові клінічні синдроми і симптоми в клініці дитячих хірургічних хвороб;
- діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці дитячих хвороб;
- трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань та травм у дітей;
- визначати прогноз для життя, здоров'я та якості життя при поширених хірургічних захворюваннях і травмах у дітей;
- скласти план обстеження та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів обстеження у дітей;
- демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції;
- надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних станах в дитячій хірургії;
- демонструвати вміння ведення медичної документації;
- володіти морально-деонтологічними принципами фахової субординації в дитячій хірургії.
-

1.3 Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті вищої освіти).

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

- інтегральна компетентність:

здатність застосовувати набуті загальні і фахові компетентності для вирішення складних задач професійної діяльності лікаря-педіатра та практичних проблем у галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів, фізіологічних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій; питань судової та військової експертизи та/або здійснення інновацій. Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини (педіатрії). Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК2 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК7. Здатність працювати в команді

ЗК8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

- ЗК11.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК12.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- ЗК13.** Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК14.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК15.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активно-відпочинку та ведення здорового способу життя.

- фахові компетентності:

- ФК1.** Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- ФК2.** Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів
- ФК3.** Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання
- ФК4.** Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань
- ФК5.** Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань
- ФК6.** Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
- ФК7.** Здатність до діагностування невідкладних станів
- ФК8.** Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги
- ФК10.** Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
- ФК11.** Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- ФК13.** Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
- ФК15.** Здатність до проведення медико-соціальної експертизи та експертизи працездатності.
- ФК16.** Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
- ФК17.** Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.
- ФК18.** Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.
- ФК19.** Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.
- ФК20.** Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.
- ФК21.** Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ФК23.** Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.
- ФК24.** Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
- ФК25.** Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.					
Загальні компетентності					

1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Володіти абстрактним мисленням, аналізом та синтезом	Вміти абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати знання	Здатність ефективно використовувати результати абстрактного мислення	Нести відповідальність за результати абстрактного мислення, аналізу та синтезу
2.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Володіти сучасними знаннями	Вміти вчитися та використовувати сучасні знання	Здатність використовувати сучасні знання	Нести відповідальність за результати використання сучасних знань
3.	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефахівців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
4.	Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
5.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	Мати глибокі знання щодо адаптації та дії в новій ситуації	Вміти використовувати набуті знання для адаптації та дії в новій ситуації	Ефективно комунікувати в новій ситуації	Нести відповідальність за дії в новій ситуації
6.	Здатність приймати обґрунтовані рішення	Мати глибокі знання для обґрунтування рішення	Вміти на основі знань приймати обґрунтовані рішення	Використовувати набуті знання для обґрунтування рішення	Нести відповідальність за обґрунтовані рішення
7.	Здатність працювати в команді	Знати методи командної роботи	Вміти працювати в команді	Використовувати набуті знання в командній роботі	Нести відповідальність за роботу в команді
8.	Здатність до міжособистісної взаємодії	Мати навички міжособистісної взаємодії	Вміти користуватися навичками міжособистісної взаємодії	Використовувати набуті знання для міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за міжособистісну взаємодію
9.	Здатність спілкуватись іноземною мовою.	Мати навички спілкуватись іноземною мовою.	Вміти спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати набуті знання для спілкування іноземною мовою.	Нести відповідальність спілкування іноземною мовою.
10.	Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.

11.	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Мати навички до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	Вміти користуватися пошуком, опрацюванням та аналізом інформації з різних джерел.	Використовувати пошук, опрацювання та аналіз інформації з різних джерел.	Нести відповідальність за пошук, опрацювання та аналіз інформації з різних джерел.
12.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Володіти наполегливістю щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Вміти наполегливо виконувати поставлені завдання і взяті на себе обов'язки	Комунікувати з оточуючими при виконанні поставлених завдань і своїх обов'язків	Нести відповідальність за виконання своїх обов'язків та поставлених завдань
13.	Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.	Володіти знаннями із гендерних проблем	Вміти розв'язувати питання пов'язані із гендерними проблемами	Використовувати набуті знання по питаннях рівних можливостей та гендерних проблем.	Нести відповідальність по питаннях рівних можливостей та гендерних проблем.
14.	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Мати глибокі знання щодо реалізації своїх прав та обов'язків як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Вміти реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Використовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Нести відповідальність за свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
15.	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку	Знати як зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і	Вміти зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і	Ефективно використовувати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства,	Нести відповідальність за зберігання та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у

	суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	розвитку суспільства, техніки і технологій, використання різних видів та форм рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)					
1.	Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	Мати глибокі знання зі збору медичної інформації у пацієнта та аналізу клінічних даних	Вміти використовувати знання зі збору медичної інформації у пацієнта та аналізу клінічних даних	Ефективно використовувати набуті знання для опитування та клінічного обстеження пацієнта	Нести відповідальність за опитування та клінічне обстеження пацієнта
2.	Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів	Мати глибокі знання з питань лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів	Вміти використовувати лабораторні та інструментальні дослідження та оцінку їх результатів	Використовувати набуті знання для оцінки лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів	Нести відповідальність за оцінку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів
3.	Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Мати спеціальні знання до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Вміти встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання	Обґрунтовувати встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання	Нести відповідальність за встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання
4.	Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань	Мати знання для визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань	Вміти призначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань	Обґрунтовувати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань	Нести відповідальність за призначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань
5.	Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань	Мати знання для визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань	Вміти призначати необхідний режим харчування при лікуванні та профілактиці захворювань	Обґрунтовувати необхідний режим харчування при лікуванні та профілактиці захворювань	Нести відповідальність за призначений режим харчування при лікуванні та профілактиці захворювань
6.	Здатність до визначення принципів та характеру лікування та	Мати знання для визначення принципів та характеру лікування та	Вміти призначати відповідне лікування та профілактику захворювань	Обґрунтовувати відповідне лікування та профілактику захворювань	Нести відповідальність за призначене лікування та профілактику

	профілактики захворювань	профілактики захворювань			
7.	Здатність до діагностування невідкладних станів	Мати спеціальні знання для діагностування невідкладних станів	Вміти діагностувати невідкладні стани	Обґрунтовувати діагностування невідкладних станів	Нести відповідальність за діагностування невідкладних станів
8.	Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги	Мати спеціалізовані знання для визначення тактики надання екстреної медичної допомоги	Вміти визначати тактику надання екстреної медичної допомоги	Обґрунтовувати тактику надання екстреної медичної допомоги	Нести відповідальність за визначення тактики надання екстреної медичної допомоги
9.	Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.	Мати знання для проведення лікувально-евакуаційних заходів	Вміти проводити лікувально-евакуаційних заходів	Використовувати набуті знання для проведення лікувально-евакуаційних заходів	Нести відповідальність за проведення лікувально-евакуаційних заходів
10.	Здатність до виконання медичних маніпуляцій.	Мати знання для виконання медичних маніпуляцій	Вміти виконувати медичні маніпуляції	Використовувати набуті знання для виконання медичних маніпуляцій	Нести відповідальність за виконання медичних маніпуляцій
11.	Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Мати знання до розв'язування медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Вміти розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Використовувати набуті знання для розв'язування медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Нести відповідальність за розв'язування медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
13.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	Мати знання до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	Вміти проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи.	Використовувати набуті знання при проведенні санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.	Нести відповідальність за проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
15.	Здатність до проведення медико-соціальної експертизи та експертизи працездатності.	Мати знання до проведення медико-соціальної експертизи та експертизи працездатності.	Вміти проводити медико-соціальну експертизу та експертизу працездатності.	Використовувати набуті знання при проведенні медико-соціальної експертизи та експертизи працездатності.	Нести відповідальність за проведення медико-соціальної експертизи та експертизи працездатності.
16.	Здатність до ведення медичної	Мати знання по веденню медичної документації	Вміти вести медичну документацію	Використовувати набуті знання при веденні медичної	Нести відповідальність за ведення медичної

	документації, в тому числі електронних форм.			документації	документації
17.	Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	Мати знання до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	Вміти оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічні та біологічні детермінанти на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	Використовувати набуті знання при оцінюванні впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.	Нести відповідальність за оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума (у т.ч. дітей і підлітків), сім'ї, популяції.
18.	Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Мати знання до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Вміти оцінювати проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Використовувати набуті знання для проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.	Нести відповідальність за проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги дитячому, підлітковому та дорослому населенню і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.
19.	Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.	Мати знання до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.	Вміти оцінювати організацію та інтеграцію надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.	Використовувати набуті знання для організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.	Нести відповідальність за організацію та інтеграцію надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.
20.	Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних	Мати знання до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень	Вміти оцінювати проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень	Використовувати набуті знання для проведення епідеміологічних та медико-статистичних	Нести відповідальність за проведення епідеміологічних та медико-статистичних

	досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.	здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.	здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.	досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.	досліджень здоров'я дітей та дорослого населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.
21.	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Мати знання зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Вміти зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Обґрунтовувати власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	Нести відповідальність за зрозумілість і неоднозначність доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
23.	Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.	Мати знання розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.	Вміти розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.	Використовувати набуті знання для розробки і реалізації наукових та прикладних проектів у сфері охорони здоров'я.	Нести відповідальність за розробку і реалізацію наукових та прикладних проектів у сфері охорони здоров'я.
24.	Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Мати знання з дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Вміти дотримуватись етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Використовувати набуті знання з дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.	Нести відповідальність за дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
25.	Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Мати знання з дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Вміти дотримуватись професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів	Використовувати набуті знання з дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових	Нести відповідальність за дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових

				результатів	
--	--	--	--	-------------	--

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

знати:

- 1) визначення нозологій в дитячій хірургії;
- 2) етіологію, патогенез виникнення та розвитку хірургічної патології;
- 3) клінічні прояви хірургічних захворювань;
- 4) можливі ускладнення при хірургічній патології у дітей;
- 5) методики та стандартні схеми опитування, фізикального обстеження дітей різного віку;
- 6) етапи та методи обстеження дитини з хірургічною патологією;
- 7) методику проведення лабораторних та інструментальних досліджень;
- 8) можливі зміни при лабораторних та інструментальних методах обстежень, які спостерігаються при хірургічних захворюваннях;
- 9) невідкладні стани в клініці дитячої хірургії та етапи надання екстреної медичної допомоги дитині з хірургічною патологією;
- 10) алгоритми виконання медичних маніпуляцій;
- 11) основні принципи консервативного та хірургічного лікування в дитячій хірургії;
- 12) нормативні документи для ведення медичної документації пацієнта з хірургічною патологією;
- 13) збір медичної інформації у пацієнта та аналіз клінічних даних;
- 14) встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання;
- 15) визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань;
- 16) визначати характер харчування при лікуванні та профілактиці захворювань;
- 17) визначати принципи та характер лікування та профілактики захворювань;
- 18) проведення лікувально-евакуаційних заходів;
- 19) розв'язування медичних проблем у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;
- 20) мати знання зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються;
- 21) мати знання з дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами;
- 22) мати знання з дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

вміти:

- 1) визначати причинні фактори, механізми патофізіологічних змін при дитячій хірургічній патології, стадії розвитку, клінічні прояви;
- 2) проводити фізикальне обстеження дітей з хірургічною патологією;
- 3) встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання;
- 4) використовувати лабораторні та інструментальні дослідження та оцінку їх результатів;
- 5) провести диференційну діагностику;
- 6) прогнозувати виникнення можливих ускладнень;
- 7) визначати тактику ведення дитини з хірургічною патологією та надання екстреної медичної допомоги;
- 8) обрати тактику лікування (консервативне, хірургічне) в дитячій хірургії;
- 9) виконувати медичні маніпуляції;

- 10) надавати екстрену медичну допомогу;
- 11) збирати медичну інформацію у пацієнта та аналізувати клінічні дані;
- 12) діяти соціально відповідально та свідомо;
- 13) діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- 14) призначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань;
- 15) призначати необхідний режим харчування при лікуванні та профілактиці захворювань;
- 16) призначати відповідне лікування та профілактику захворювань;
- 17) діагностувати невідкладні стани;
- 18) проводити лікувально-евакуаційні заходи;
- 19) розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;
- 20) вести медичну документацію;
- 21) зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- 22) дотримуватись етичних принципів при роботі з пацієнтами;
- 23) дотримуватись професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Результати навчання для дисципліни:

Результат навчання	Код програмного результату навчання	Код компетентності
Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.	ПРН 1	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.
Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.	ПРН 2	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.	ПРН 3	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.	ПРН 4	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8; ФК1, ФК2, ФК3, ФК24.
Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток дорослого пацієнта і дитини, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.	ПРН 5	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8; ФК1, ФК2, ФК24.
Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу	ПРН 6	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6, ЗК7, ЗК8; ФК1, ФК2, ФК3, ФК24.

отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я.		
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.	ПРН 7	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК6; ФК2.
Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.	ПРН 8	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12; ФК1, ФК2, ФК3, ФК7, ФК8, ФК11, ФК24.
Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вмти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря	ПРН 9	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК12; ФК4, ФК6, ФК8, ФК10, ФК11, ФК24.
Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 10	ЗК1, ЗК4, ЗК6; ФК4, ФК5, ФК6, ФК24
Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомоги при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.	ПРН 14	ЗК1, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6; ФК8, ФК11.
Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.	ПРН 16	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14, ЗК15.
Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.	ПРН 17	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6; ФК10, ФК24.
Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі	ПРН 18	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6; ФК16, ФК24.

нормативних документів.		
Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.	ПРН 19	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14; ФК1, ФК2, ФК3, ФК9, ФК11, ФК13, ФК14, ФК17, ФК20, ФК21, ФК22
Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.	ПРН 21	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК10, ЗК11, ЗК12; ФК11, ФК21, ФК25
Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.	ПРН 22	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК10; ФК11, ФК21.
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення.	ПРН 23	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК10, ЗК11, ЗК12; ФК1, ФК2, ФК3, ФК4, ФК11, ФК13, ФК15, ФК16, ФК17, ФК20
Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 24	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК8, ЗК12; ФК24
Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.	ПРН 25	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6; ФК21.
Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.	ПРН 26	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13, ЗК14; ФК11, ФК19, ФК21, ФК23
Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.	ПРН 27	ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК6, ЗК9, ЗК11, ЗК12.
Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.	ПРН 28	ЗК3, ЗК4, ЗК6, ЗК10, ЗК11, ЗК12, ЗК13; ФК11, ФК17, ФК18, ФК20, ФК21, ФК25

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **2,5 кредити ЄКТС 75** годин.

3. Структура навчальної дисципліни

Тема	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Індивідуальна робота
Дитяча хірургія				

1. Тема 1. Вади розвитку, які проявляються високою кишковою непрохідністю. Вади розвитку, які проявляються низькою кишковою непрохідністю.	-	5	-	-
2. Тема 2. Вади розвитку передньої черевної стінки. Аноректальні вади розвитку.	-	5	-	-
3. Тема 3. Вади розвитку легень. Вроджені діафрагмальні грижі.	-	5	-	-
4. Тема 4. Вроджені вади опорно-рухового апарату. Вроджені вади розвитку грудної клітки у дітей.	-	5	-	-
5. Тема 5. Вади розвитку сечовивідної системи. Вади розвитку статевої системи.	-	6	-	-
6. Тема 6. Вроджені новоутворення у дітей.	-	6	-	-
7. Тема 7. Вроджені вади розвитку голови, обличчя, шиї, спинного мозку.	-	6	-	-
8. Тема 8. Ендоскопічні методи операцій.	-	-	3	-
9. Тема 9. Парентеральне годування у дітей. Синдром коткої кишки.	-	-	3	-
10. Тема 10. Ентеральне годування при ацетонемічному синдромі у дітей. Особливості ентерального годування у ранньому передопераційному періоді.	-	-	3	-
11. Тема 11. Вади розвитку нирок.	-	-	3	-
12. Тема 12. Вади розвитку печінки та жовчевивідних шляхів.	-	-	3	-
13. Тема 13. Набута кишкова непрохідність (інвагінація, злукова кишкова непрохідність).	-	-	3	-
14. Тема 14. Нейрогенний сечовий міхур	-	-	3	-
15. Тема 15. Гнійно-септичні захворювання кісток та суглобів у дітей. Гнійно-запальні захворювання м'яких тканин. Гнійні захворювання легень, плеври та середостіння.	-	-	4	-
16. Тема 16. Вроджені та набуті деформації хребта у дітей.	-	-	4	-
17. Тема 17. Невідкладна допомога при дихальній недостатності. Невідкладна допомога при серцево-судинній недостатності.	-	-	4	-
18. Тема 18. Внутрішньоутробні операції.	-	-	4	-
Всього годин 75 / 2,5 кредити ECTS	-	38	37	-
Підсумковий контроль				залік

4. Тематичний план лекцій

Наказом №882-з від 15.03.2022р. навчальним планом лекції не передбачені.

5. Тематичний план практичних занять

№ з.п.	Тема	Кількість годин
1.	Вади розвитку, які проявляються високою кишковою непрохідністю (пілоростеноз; атрезія стравоходу; дуоденальна кишкова непрохідність; аномалії ротації і фіксації кишківника. Вади розвитку, які проявляються низькою кишковою непрохідністю (атрезії і стенози кишки; хвороба Гіршпрунга; меконіальна кишкова непрохідність; поліпоз кишечника; хвороба Крона, неспецифічний виразковий коліт.	5
2.	Вади розвитку передньої черевної стінки (омфалоцеле; гастрошизис; пупкова та пахвинна грижі, грижа білої лінії живота; аплазія м'язів передньої черевної стінки. Аноректальні вади розвитку (аноректальні вади у хлопчиків; аноректальні	5

	вади у дівчаток.	
3.	Вади розвитку легень (агенезія, аплазія, гіпоплазія легень; природжені кісти легень; вроджена емфізема; бронхоектази; легенева секвестрація. Вроджені діафрагмальні грижі (грижі власне діафрагми; грижі стравохідного отвору діафрагми.	5
4.	Вроджені вади опорно-рухового апарату (вроджений звих стегна, вроджена клишоногість, увроджена м'язова кривошия; вроджені вади розвитку кисті та стопи: синдактилія, полідактилія, ектродактилія. Вроджені вади розвитку грудної клітки у дітей (лійкоподібна деформація; килевидна деформація; ізольовані деформації ребер.)	5
5.	Вади розвитку сечовивідної системи (мегауретер, гідронефроз, уретерогідронефроз; варикоцеле; аномалії сечоводів та сечового міхура; екстрофія сечового міхура; інфравезикальна обструкція.) Вади розвитку статеві системи (аномалії розвитку і положення яєчок і сім'яного канатика; фімоз, парафімоз; гіпоспадія; епіспадія, зрощення статевих губ)	6
6.	Вроджені новоутворення у дітей (доброякісні новоутворення; злоякісні новоутворення; пухлини черевної порожнини; пухлини позачеревинного простору.	6
7.	Вроджені вади розвитку голови, обличчя, шиї, спинного мозку (незарощення верхньої губи і піднебіння; вади розвитку вуздечок верхньої та нижньої губ та язика; атрезія хоан; природжені кісти та нориці шиї (серединна, бічна); мікроцефалія, гідроцефалія; спинномозкові грижі)	6
Всього		38

6. Тематичний план самостійної роботи студентів

№ з.п.	Тема	Кількість годин	Вид контролю
1.	Ендоскопічні методи операцій (на шлунку і стравоході; на дихальних шляхах і легенях; на дистальних відділах шлунково-кишкового тракту; на органах сечостатевої системи).	3	Поточний контроль на практичних заняттях
2.	Парентеральне годування у дітей. Синдром короткої кишки	3	Поточний контроль на практичних заняттях
3.	Ентеральне годування при ацетонемічному синдромі у дітей. Особливості ентерального годування у ранньому передопераційному періоді	3	Поточний контроль на практичних заняттях
4.	Вроджені та набуті деформації хребта у дітей (юнацький кіфоз, вроджений сколіоз, ідіопатичний сколіоз)	3	Поточний контроль на практичних заняттях
5.	Вади розвитку печінки та жовчевивідних шляхів (біліарна атрезія; кісти печінки та жовчевих проток.)	3	Поточний контроль на практичних заняттях
6.	Вади розвитку нирок (аномалії положення і взаємспіввідношення; аномалії кількості; аномалії величини і структури; кістозні аномалії нирок)	3	Поточний контроль на практичних заняттях

7.	Невідкладна допомога при дихальній недостатності. Невідкладна допомога при серцево-судинній недостатності.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
8.	Вроджені вади розвитку голови, обличчя, шиї, спинного мозку (незарощення верхньої губи і піднебіння; вади розвитку вуздечок верхньої та нижньої губ та язика; атрезія хоан; природжені кісти та нориці шиї (серединна, бічна); мікроцефалія, гідроцефалія; спинномозкові грижі)	4	Поточний контроль на практичних заняттях
9.	Внутрішньоутробні операції (при вроджених діафрагмальних грижах (при менінгоцеле);	4	Поточний контроль на практичних заняттях
10.	Невідкладна допомога при дихальній недостатності. Невідкладна допомога при серцево-судинній недостатності.	4	Поточний контроль на практичних заняттях
11.	Внутрішньоутробні операції (при вроджених діафрагмальних грижах; при менінгоцеле);	4	Поточний контроль на практичних заняттях
Всього		37	

7. Індивідуальні завдання (історії хвороб, судово-медичні акти, акти токсикологічних досліджень, курсові та дипломні, магістерські роботи) - не заплановані навчальним планом.

8. Методи навчання

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є: практичні заняття, самостійна робота студентів (СРС), в організації якої значну роль мають консультації викладачів.

Практичні заняття передбачають:

- 1) проведення студентами об'єктивного обстеження здорової дитини;
- 2) обстеження студентами дітей з хірургічною патологією;
- 3) виявлення симптомів і синдромів, які спостерігаються при хірургічних захворюваннях;
- 4) постановку попереднього та клінічного діагнозу;
- 5) проведення диференційного діагнозу різних хірургічних захворювань, які зумовлюють невідкладні стани у пацієнтів дитячого віку;
- 6) надання догоспітальної допомоги дітям з хірургічною патологією;
- 7) призначення сучасного лікування дітей з хірургічними захворюваннями;
- 8) вирішення ситуаційних клінічних задач, задач за типом ліцензійного іспиту «Крок-2» і тестових завдань.

9. Методи контролю

Метод усного контролю. Усний контроль здійснюється шляхом індивідуального опитування.

Метод тестового контролю. В основі такого контролю лежать тести - спеціальні завдання, виконання (чи невиконання) яких свідчить про наявність (або відсутність) у студентів певних знань, умінь.

Метод самоконтролю. Передбачає формування у студентів умінь самостійно контролювати ступінь засвоєння навчального матеріалу, знаходити допущені помилки, неточності, визначати способи їх ліквідації.

Види контролю: поточний і підсумковий.

Формою підсумкового контролю успішності навчання при вивченні дисципліни є залік.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, передбачені начальною програмою, відпрацювали усі навчальні заняття та при вивченні дисципліни набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

10. Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);

б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;

в) розв'язання типових ситуаційних задач;

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

10.1. Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною) шкалою. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

На кожному практичному занятті викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною шкалою.

Відмінно ("5") - Студент правильно відповів на 90-100 % тестів формату А. Правильно, чітко і логічно і повно відповідає на всі стандартизовані питання поточної теми, включно з питаннями лекційного курсу і самостійної роботи. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання (знання) практичних навичок. Вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал.

Добре ("4") - Студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А. Правильно, і по суті відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Демонструє виконання (знання) практичних навичок. Правильно використовує теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Вміє вирішувати легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навиками і прийомами їх виконання в обсязі, що перевищує необхідний мінімум.

Задовільно ("3") - Студент правильно відповів на 50-69% тестів формату А. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на стандартизовані питання поточної теми, лекційного курсу і самостійної роботи. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок студент робить помилки. Студент вирішує лише найлегші задачі.

Незадовільно ("2") - Студент відповів на менше, ніж 50% тестів формату А. Не знає матеріалу поточної теми, не може побудувати логічну відповідь, не відповідає на додаткові запитання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації практичних навичок робить значні, грубі помилки.

Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі, з використанням навчальної платформи Misa, відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години. Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою: Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше 3	Недостатньо
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135		

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до 120 балів	3
Нижче 120 балів	2

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення практичних занять:

1. Методичні розробки практичних занять для викладачів.
2. Методичні вказівки до практичних занять для студентів.
3. Варіанти тестових завдань для перевірки вихідного рівня знань з кожної теми.
4. Варіанти ситуаційних завдань для перевірки засвоєння тем.
5. Варіанти завдань (теоретичних та практичних) для підсумкового контролю.
6. Інструкції по роботі з фантомами та муляжами з відпрацювання практичних навичок.
7. Відеоматеріали, результати лабораторних та інструментальних методів обстеження при різній хірургічній патології у дітей.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (Базова)

1. Mario L. Fundamentals of Pediatric Surgery / L. Mario. – Springer, 2017. – 444
2. Mattei P. Fundamentals of Pediatric Surgery / P. Mattei. – Springer, 2017. – 935 p.
3. Pediatric surgery. 8nd edition / Edited by M.Davenport, J.Geiger. – CRC Press, 2021. – 928 p.
4. Гастрошизис: класифікація / Слепов О.К., Пономаренко О.П., Мигур М.Ю., Грасюкова Н.І. //Хірургія дитячого віку. – 2019. – №2. – С.50–56.
5. Джам О.П. Актуальні проблеми класифікації аноректальних вад розвитку у дітей в сучасних умовах (огляд літератури) / О.П.Джам, О.К.Слепов // Хірургія дитячого віку. – 2020. – №3. – С.41–48.
6. Переяслов А.А. Огляд теорій патогенезу гастрошизису / А.А.Переяслов // Хірургія дитячого віку. – 2020. – №4. – С.86–89.
7. Переяслов А.А., Рибальченко В.Ф., Лосев О.О. Мальротация кишечника у дітей: від ембріогенезу до наслідків. - Київ, Каменець-Подільський: ПП «ПОЛ ЛТМ», 2019.– 224 с.
8. Сучасні методи діагностики та лікування вродженої непрохідності тонкої кишки у дітей (огляд літератури) / Кліманський Р.П., Жаріков С.О., Нгуєн Н., Юдін О.І. // Хірургія дитячого віку. – 2020. – №1. – С.72–80.

Додаткова

1. Амбулаторно-поліклінічна хірургія дитячого віку : навч.-метод. посіб. / В. А. Дігтяр, В. І. Сушко, А. Ф. Левицький ; Дніпропетр. мед. акад. МОЗ України, каф. дит. хірургії, ортопедії та травматології. - 2-ге вид. - Дніпро : Герда, 2018. - 246 с.
2. Кишечні стоми: види стом, методики їх формування: медико-соціальна реабілітація стомованих хворих. Ускладнення кишечних стом, їх лікування: методичні рекомендації / Нац. мед. ун-т ім. О.О. Богомольця та ін. ; М.П. Захараш, Ю.М. Захараш. - Київ : НМУ ім. О.О. Богомольця, 2015. - 43 с.
3. Хирургия детского возраста: учебник / В.И. Сушко, Д.Ю. Кривченя, В.А. Дегтярь и др.; под ред. В.И. Сушко, Д.Ю. Кривчени. – К.: Медицина, 2015. – 568 с.
4. Pediatric surgery. 2nd edition / Edited by [Prem Puri](#), [Michael E. Höllwarth](#). – Springer, 2019. – 1422 p.

Інформаційні ресурси

При вивченні дисципліни, за рахунок використання локальних та глобальної комп'ютерних мереж, студенти користуються наступними інформаційними ресурсами та базами знань:

1. Міністерство охорони здоров'я - <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>
2. Вікіпедія - <http://uk.wikipedia.org>
3. UpToDate – <http://www.uptodate.com/home>
4. Access Medicine - <http://accessmedicine.mhmedical.com>
5. PubMed - <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/>
6. Medscape eMedicine - https://emedicine.medscape.com/pediatrics_surgery

7. American Pediatric Surgical Association - <https://epsa.org/>
8. European paediatric surgeon association - <http://www.eupsa.info/>
9. European Society of Paediatric Endoscopic Surgeons - <https://www.espes.eu/>